

Türk Tarihine Yolculuk - 4

1. Anadolu Selçuklu Devleti 1243 Köseadağ Savaşı yenilgisinden sonra yıkılma dönemine girmişti. Anadolu Selçuklu Sultanları İlhanlıların atadığı birer vali durumundaydı. Bu siyasi boşluk ortamında Anadolu da çok sayıda Türk Beyliği kuruldu.

Metinde Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkışını etkileyen hangi faktör üzerinde durulmuştur?

- A) Anadolu'nun siyasi yapısı
B) Balkanlar'ın karışıklık içinde olması
C) Osmanlı'da yöneticilerinin yetenekli olmaları
D) Osmanlı'da iktidarın tek elde toplanması

2. Veziriazam, padişahın en yetkili devlet adamı olup padişahın vekiliydi. Büyük devlet memurlarını atama, ilerletme, görevden alma yetkilerine sahipti. Padişah sefere çıkmadığı zamanlarda orduyu komuta ederdi. Padişahın mührünü taşır, onun adına sözlü ve yazılı emirler verirdi.

Buna göre veziriazam için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Padişahın bazı yetkilerini kullanabildiği
B) Padişahın yardımcısı ve mutlak vekili olduğu
C) Gerekliğinde ordunun başında savaşa katıldığı
D) Padişahın emirlerini onayladığı

3. II. Mahmut döneminde;

- Divan teşkilatı kaldırılarak yerine bakanlıklar getirildi.
- Yeniçeri ocağı kaldırıldı.
- Avrupa'ya öğrenci gönderildi.

Buna göre aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili islahat yapıldığı söylenemez?

- A) Siyasi
B) Ekonomik
C) Eğitim
D) Askeri

4. Osmanlı Devleti'nin "hoşgörünün vatani" olarak adlandırılmasında;

- I. Farklı kültürleri ait insanları uzun yıllar barış içinde yönetmesi
II. Sınırlarını genişletmek için fetihler yapması
III. Din farkı gözetmeksizin herkese eşit davranması

gibi durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II.
B) I ve III.
C) II ve III.
D) I, II ve III.

5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinde askeri alanda yapılan islahatlardan biri değildir?

- A) Yeniçeri ocağının kaldırılması
B) Deniz Mühendishanesi'nin açılması
C) Eşkinci Ocağı'nın kurulması
D) Divan-ı Hümayun kaldırılarak yerine nazırlıkların kurulması

6. Osmanlıda ülkenin iç kısımlarındaki ziraat alanlarının liman kentlerine kolaylıkla ulaştırılması amacıyla Islahat Fermanı ile demir yolu yapımı teşvik edildi. Böylece Ege Bölgesi'nde yetiştirilen pamuk, tütün, gibi ham madde ürünlerine ulaşım kolaylaşacaktı. Yine Rumeli'de daha sonra İstanbul ile Avrupa arasında, ardından İzmit'e, Ankara'ya demir yolları inşa edildi.

Buna göre demir yolu yapımında öncelikle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Tarım ve sanayinin canlandırılması
B) Ulaşımın hızlandırılması
C) Eğitimin geliştirilmesi
D) Emniyet ve güvenliğin sağlanması

7.

Osmanlı devletinde tıpkı Müslümanlar gibi Hristiyan ve Yahudiler de hür tebaadan sayılmaktaydı. Kilise ve havralar devlet tarafından korunurdu. Herkes istediği gibi ibadetinin yapabilir yaşantısını dinine gelenek göreneklerine göre yapardı. Osmanlı'nın himayesi altındaki farklı milletler kendi devletlerinden görmedikleri yardımı ve hoşgörüyü Osmanlı'dan görmüşlerdir.

Metne göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sınırları içinde bir çok milletin yaşadığına
- B) Müslümanların üstün tutulduğuna
- C) Farklı dinden insanların birlikte yaşadıklarına
- D) Halka din hürriyeti tanındığına

8. Avrupalı seyyahlar Osmanlı ülkesine gelerek buradaki insanların yaşamlarını kaleme almışlar yazdıkları kitaplarda Osmanlı Devletini tanıtmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupalı seyyahların kitaplarında bahsedebilecekleri Osmanlı kültürüne ait bir özellik değildir?

- A) Türklerin kahve içme alışkanlıkları
- B) Konuksever olmaları
- C) Halı, kilim gibi el sanatları ile uğraşmaları
- D) Opera ve bale sanatlarını ortaya çıkarmaları

9. Osmanlı Devleti'ne bağlı Rumeli'deki Niş kenti Valisi olan Mithat Paşa, çiftçilerin içinde buldukları zor koşulları görmüş çiftçilerin, yüksek faizle borç veren kişilerin elinden kurtarılması için çözüm yolları aramıştır. Böylece 1863 yılında, çiftçilerin oluşturduğu kaynakla, Mithat Paşa öncülüğünde Memleket Sandıkları kurulmuştur. Mithat Paşa, Memleket Sandıkları'nı oluştururken Türk gelenekleri arasında zaten var olan ve karşılıklı yardımlaşma esasına dayanan imece geleneğinden esinlenmiştir.

Metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Memleket Sandıkları bankalardan borç almıştır.
- B) Memleket Sandıkları kurulurken Avrupa örnek alınmıştır.
- C) Mithat Paşa çiftçilerin sorunlarını çözmeye çalışmıştır.
- D) Memleket Sandıkları çiftçiye ağır yük getirmiştir.

10. Türkler ile ilgili;

- Hırsızlık gibi kötü davranışlar sert şekilde cezalandırılmıştır.
- Bayramlar, dini ya da milli günler bir arada ve coşku içinde kutlanmıştır.
- Türk devletlerinde toplum yararına çalışan vakıflar kurulmuştur.

verilen bilgilere göre aşağıdaki sorulardan hangisine cevap verilmemiştir?

- A) Türklerde hukuk ve ahlak kuralları nasıldır?
- B) Türkler ülkelerine gelenlere nasıl davranırlar?
- C) Türkler geleneklerine bağlı mıdır?
- D) Türklerde dayanışma var mıdır?

11. "Bir Türk kervansarayına indim. Üç gün bedava yiyip oturdum. Hristiyanlar da aynen Türkler (Müslümanlar) gibi kabul görüyordu." (Villamont)

"Türklerin kendileri mütevazı binalarda otururlar. Görülen muhteşem binaların hepsi hayır olarak yaptırdıklarıdır." (Durdent)

"Türkler, asla yere tükürmezler." (Marsigli)

Yukarıda verilen bilgilere göre Türkler hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Temizliğe önem veren bir toplumdur.
- B) Sade yaşam sürmeyi severler.
- C) Din, dil, ırk ayrımı yapmazlar.
- D) Ticaretle ve tarımla uğraşırlar.

12. Aşağıdakilerden hangisinde Osmanlı Dönemi'nde yapılan ve günümüzde de devam eden kültürel bir uygulama verilmemiştir?

- A) Yemeğe başlamadan önce besmele çekmeleri
- B) Kahveyi porselen fincanlara koyarak içmeleri
- C) Basketbol ve tenis gibi sporlar ile uğraşmaları
- D) İhtiyaç sahibi insanlara yardım etmeleri

